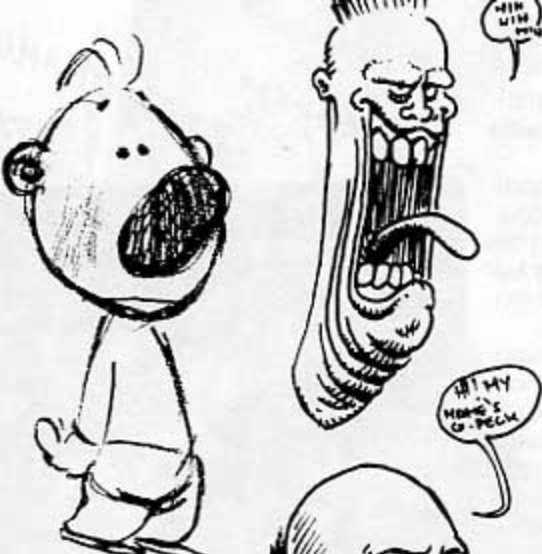

Iloisten kurvien pöytäjen päivät

JYVÄSKYLÄN KESÄSSÄ 29.6.-6.7. 1983

Saavun 28.6. Jyväskylään ottaakseni osaa Iloisten kuvien piirtäjäpäiville.

Päästäkseni tänne jouduin osallistumaan karsintoihin lähettämällä sarjakuviani. Pääsin läpi.

Wau! En tiennytkään olevani niin hyvä.

Paikalle saapuu muitakin samalla asialla liikkuvia olentoja. Yhteenkuuluvuuden tunne valtaa mielen; nuo ovat samanlaisia sarjakuvan takia vuhottavia kuin minäkin, samaa jengia.

Maallikot eivät tajua meidän touhujamme, he ovat ulkopuolisia juntteja, jotka tekevät tyhmiä kysymyksiä itsestään selvistä asioista.

Kerääntyessämme ensimmäisen kerran Jyväskylän yliopiston tiloihin saamme informaatiota, paikalla olevien määrä selviää: Meitä on läsnä noin kaksikymmentä (ja vain yksi tyttö) vaikka hyväksytyjä olisi ollut enemmänkin.

Menikö saapumatta jääneiltä pupu housuihin, yllättikö lorvikattari vai tuliko ehken tunne jo kaiken osaamisesta tällä alalla?

Vaan eipä silti, meille paikalle saapuneille tämä luo paremmat mahdollisuudet oppimiseen — mitä vähemmän oppilaita, sen henkilökohtaisempi opetus, you know.

Kahdeksan päivän aikana saamme sisäistettäväksemme jos jonkinlaista esitelmää sarjakuvasta ja sitä jotenkin sivuavista asioista. Kuultavaa ja nähtävää riittää lähes väsyksiin asti.

Esityksiä kuunnellessa tulee mieleen, että helkutti, täytyykö kaikki tuo muistaa ja ottaa huomioon sarjakuvaa tehdessä, eikä muuten synny kunnon tulosta?

Sarjakuvan tekeminen tuntuu yhtäkkiä olevan pullollaan kaikenkarvaisia sääntöjä ja tyyliuuntia, joista ennen ei ole välittänyt, kun ei niistä ole tiennyt mitään.

Omien tekeleiden katseleminen nolottaa, kun alan ammattilaiset Tarmo K., Jarmo K., Timo M. ja Veikko S. näyttävät töitään.

Onneksi he eivät kuitenkaan pidä tietoaan ja taitojaan vain omiina tietoinaan vaan opettavat niitä auliisti myös meille, enemmän tai vähemmän avuttomille harrastelijan tunareille, jotka tarvitsemme opastusta kädestä pitäen. Nöyrimmät kiitokset siis opettajillemme.

Päivien eräänä tarkoituksena on tehdä oma sarjakuvalehti, johon osallistujien aikaansaannokset tulisivat painettuina. Lehden luvataan ilmestyvän elokuussa.

Tätä kirjoitusta tehdessä loka-kuu on vaihtumassa marraskuuksi, mutta lehteä ei vain kuulu eikä näy. Petitkö meidät, Jyväskylän Kesä?

Pentti Otsamo

PIIRROKSET
MYÖS PENTIN

Iloisten kuvien piirtäjien päivät

OHJELMA

ke 29.6.

- 08.30—10.00 Kokoontuminen, perustiedot kirjapainokäyntiä varten, jako ryhmiin / Yliopisto, sali C 4
 10.00—11.00 1. kirjapainoryhmä / OY Sisä-Suomi
 11.00—12.00 Alustus piirtäjän työvälineistä Matti Louhi / C 4
 12.00—13.00 2. kirjapainoryhmä / OY Sisä-Suomi
 13.00—14.00 3. kirjapainoryhmä / OY Sisä-Suomi

to 30.6.

- 09.30—10.15 Puheenvuoro Erkki Salonen / C 4
 Sarjakuvien kieli Ossi Liiten / C 4
 11.00—11.45 Sketsi Pentti Järvinen / C 4
 12.00—13.00 lounastauko Sarjakuvakritiikki Kalervo Pulkkinen / C 4

pe 1.7.

- 09.30—14.30 Sarjakuvakäsikirjoitus, dramaturgia ja luonnostelu Tarmo Koivisto ja Veikko Savolainen / C 4
 14.30—15.00 kahvitauko Ideariihi C 4
 la 2.7.
 09.00—11.30 Diasarja sarjakuvan tekotavoista, keskustelua juontajana Juhani Tolvanen / C 4

su 3.7.

- 14.00—16.00 Juonnettu animaatiofilmesitys juontajana Juhani Tolvanen / Campus-Kino

ma 4.7.

- 09.30—12.00 Ohjattua työskentelyä Koivisto, Savolainen, Koivunen, Mäkelä C 417, C 418
 12.00—13.00 lounastauko
 13.00—14.30 Ohjattua työskentelyä kahvitauko
 14.30—15.00 Ohjattua työskentelyä

ti 5.7.

- 09.30—12.00 Ohjattua työskentelyä, kritiikkiä lounastauko
 12.00—13.00 Kuvan koostuminen merkeistä Erkki Huhtamo / C 4
 13.45—14.30 Keskustelua kahvitauko
 14.30—15.00 Sarjakuvan semiotiikkaa Erkki Huhtamo / C 4

ke 6.7.

- 09.30—10.15 Sarjakuvasyndikaatin anatomia Ilkka Kalliomäki / C 4
 10.15—11.00 Syndikaattipiirtäjän puheenvuoro Jorma Pikkänen / C 4
 11.00—11.45 Sanomalehtisarjakuva Juhani Tolvanen / C 4
 12.00—13.00 lounastauko
 13.00—13.45 Sarjakuvien kustantaminen Suomessa Juhani Stenqvist / C 4
 13.45—14.30 Miksi laulaa lintunen? Jarmo Koivunen / C 4
 14.30—15.00 kahvitauko
 15.00—17.00 Toiden loppukritiikki ja valinta Kansikuvakilpailun tulokset Keskustelua Päivien päättäminen

Sarjakuvien tekemistä lieveilmiöineen on tänä vuonna opiskeltu kahdessakin paikassa.

Jyväskylän Kesä piristyi monivuotisesta uteluudestaan muistelemaan kultaisia 1970-luvun alkuvuosiensa ja järjesti Iloisten kuvien piirtäjien päivät tasan kymmenen vuoden tauon jälkeen.

Kemin kaupungin kulttuurilautakunta puolestaan järjesti kolmannen valtakunnallisen sarjakuvakilpailunsa seminaareineen. Suomen Sarjakuvaseura suunnitelti puolisen vuotta yhdessä Jyväskylän Kesän kanssa aluksi kymmenen päivän pituista kurssia, joka olisi sisältänyt myös animaation ja paljon muuta.

Rahoitussyistä ja myös siksi, että Joonas muisteli osallistujia olleen kymmenen vuotta sitten hyvän joukon toista sataa, supistettiin aikataulu viikon pituiseksi ja päätettiin keskittyä vain sarjakuviin.

Monen kokouksen jälkeen laadittiin oheinen ohjelma, joka sitten saatiinkin vietyä muutoksitta läpi.

Kurssi oli maksullinen (400,-), ja osallistujat valittiin työnäytteiden perusteella. Suureksi osaksi vähäisen tiedottamisen vuoksi jäi 35:stä ilmoittautuneestakin Jyväskylään saapumatta 14; joukko oli kuitenkin sitäkin kovempi.

Kun vielä ohjaajat eli **Timppa, Tape, Joonas** ja **Kätsy** lietsivät piirtäjät ennennäkemättömään intoon jäi kaikille kuva runsaasta ja onnistuneesta kurssista.

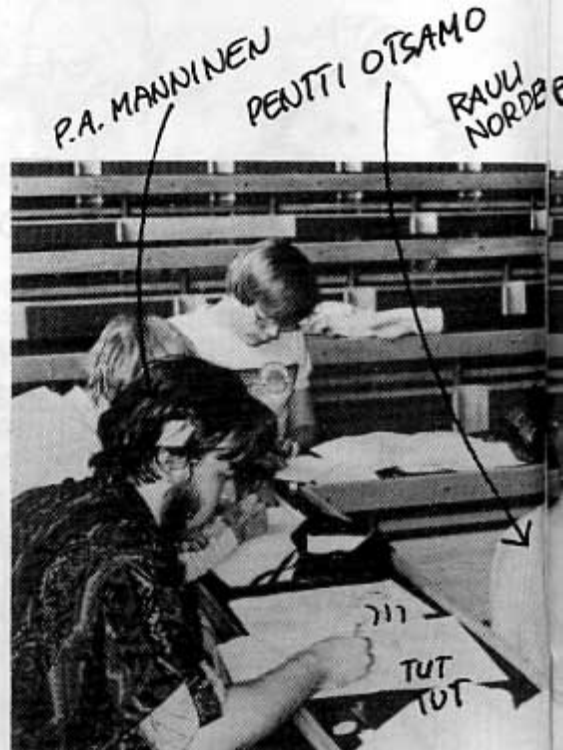
Tavoitteena oli laatia sarjaoriginaalit 48 -sivuista A4 -kokoista julkaisua varten muun ohjelman ohessa.

Pelottava tehtävä, kovin peloitava. Siinä onnistuttiin mainiosti, käytännössä viidessä päivässä, ja tuloksena oli kattava läpileikkaus kotimaisesta harrastajasarjakuvasta.

Taso oli hyvä, joskin sen laajempi arvosteleminen on ainakin toistaiseksi mahdotonta.

Jyväskylän Kesä nimittäin lupasi painattaa **Sarjatulta** nimen saaneen julkaisun oitis elokuussa. Sitä se ei kuitenkaan ole tehnyt, vaan originaalit kansineen, osallistujaluetteloineen ja ryhmäkuvineen makailivat kai jossain Jyväskylän Kesän arkistoissa.

Painattamisen viivästyminen on jo sinänsä varsin ikävää. Jos **Sarjatulta** -albumi hiljalleen hautautuu kokonaan, on kyllä kyseessä raskas kulttuurimunaus.

Kun Jyväskylän Kesä tämänvuotisessa päätöslehdistöinfossa lupaili **Iloisten kuvien piirtäjien päiville** ensi vuonna jatkoa, ei tällainen turhan työn teettäminen ole ainakaan omiaan herättämään yhtä innostunutta joukkoa ensi kesänä Jyväskylään.

KEMI

Kemin maine sarjakuvakaupunkina alkaa hiipiä tietoisuuteen. On merkittävää, että Helsingistä katsottuna syrjäisen 27 000 asukkaallaan kaupungin kulttuurilautakunnalla on varaa ja ajatusta järjestää valtakunnallinen sarjakuvakilpailu jo kolmannen kerran.

Tai ei se oikeastaan ole merkittävää; se on, ettei sitä ole keksinyt esimerkiksi sellainen paikkakunta, jossa toimii sarjakuvaseura.

No oli miten oli, tänä vuonna kilpailuun osallistui 104 piirtäjää yhteensä 598 sivulla sarjakuvia. Kasvua viime vuodesta oli noin 20 prosenttia.

Kasvua Kemissä on ollut havaittavissa muutenkin. Tätä kilpailua rahoittivat kaupungin lisäksi myös **Opetusministeriö** ja **Lapin läänin taidetoimikunta**.

Palkintoina voitiin jakaa 8 000 mk, ja kilpailutöistä viimevuotisen **Ruus** -albumin tapaan laadittu **X-dreams** -albumi sai sekin parikymmentä sivua lisää.

Ensi vuonna jaetaan palkintoina 12 000 mk ja julkaisuun mukaan pääseville maksetaan teki-jänpalkkio.

KEMISTÄ TULOKSET

1. p. 2.500 mk
POKE
Arto Nyysönen, Helsinki
- 2.p. 1.750 mk
ENNEN VALOMERKIN TULOJA
Ari Kuttila, Tampere
2. p. 1.750 mk
RIKAS MIES JOS OISIN...
Harri Vaalio, Järvelä
3. p. 1.000 mk
X-DREAMS
Seuli Santikko, Turku
3. p. 1.000 mk
YKSINÄISEN PLANEETANPOIKA
Pekka Manninen, Ruutana

Kunniamaininnat

SARJAINTO-INTOSARJA
Jouko Innanen, Espoo

RAHAA & MAINETTA
Anssi Rauhala, Helsinki

SYVÄ UNI
Ilpo Koskela, Oulu

HYI, MIKÄ PAINAJAINEN!
Pentti Otsamo, Oulu

TIMO
KOKKILA

Suunnitelmissa on myös seminaarin laajentaminen kaksipäiväisestä ja koko tapahtuman tekeminen tykö Pohjoismaissa lähivuosina.

Tämäkään ei kuitenkaan kemiläisille riitä. Kulttuurilautakunta aloittaa vuodenvaihteessa sarjakuvakirjaston kokoamisen yhteistyössä Kemian kaupungin kaupunginkirjaston kanssa.

Tätä varten on myönnetty määräraha; Lapin läänin taidetoimikunta ja Kemian kaupunki olivat myös yhteistuumin rahoittamassa maan ensimmäistä hanketta: sarjakuvapiirtäjän vuoden pituisen palkkausta, sijoituspaikkana Kemi.

Ensimmäisen kerran olisi suomalainen piirtäjä voinut apurahan turvin piirtää vuoden verran ainoastaan sarjakuvia. Asianomainen ehdokas ei kuitenkaan uskaltanut jättää leipätyötään, ja niin jäi oikein viralliselta taholta tullut taiteeksitunnustaminen sarjakuvasta saamatta, puhumattakaan hankkeen ennakkotapausluonteesta.

Kilpailun tulokset löytyvät ohesta; mitä tasoon tulee, sitä löytyi 34 loppukilpailutyön joukosta varsin paljon. Minua ilahduttivat erityisesti uudet sanomalehtisarjat, kuten voittaja **Poke** ja **Sarjainto-Intosarja** sekä **Asunto Oy Kivienno**.

Enemmän arvostelut lienevät tarpeettomia, **X-dreams** -albumi puhukoon puolestaan. Se nimittäin on painettu ja sitä oli saatavana jo seminaarin aikana

24.-25.9. Pääalustajana oli **Timp**, jota on syytä jälleen kerran kiittää hyvistä puheista. Teemana oli elokuva, ja siitä alusti myös Seinäjoen **Arto Haarala**.

Kemistä olen mieki ja kehthaan sanua. Toinenkin sanonta sopii: Kemistä oon ja rahaa evvään!

Heikki Ansa

KEMI

Kemi on Suomen sarjakuvakaupunki siinä missä Pori on jazzkaupunkimme ja Savonlinna oopperakaupunkimme.

Tuon tittelin Kemi on ansainnut valtakunnallisilla sarjakuvakilpailuillaan, joita on pidetty jo v:sta 1981 lähtien.

Vuosi vuodelta nuo piirtäjien kisat ovat houkutelleet entistä enemmän kilpailijoita: niinpä tänä vuonna mukana oli 104 piirtäjää 598 sarjakuväsivun voimin.

Osallistujista miltei kaikki olivat harrastelijoita, vaikkei missään kiellettykään ammatillaisia osallistumasta 8 000 markan palkintopotin tavoitteluun.

Kemian kaupungin kulttuurisihiteeri **Heikki Porkola** kertoo idean sarjakuvakilpailuun syntyneen

jossain kulttuurilautakunnan kokouksessa. Tuumasta ryhdyttiin nopeasti toimeen: lautakunta otti yhteyttä Suomen Sarjakuvaseuraan, laadittiin kisan säännöt ja päätettiin järjestää kilpailun palkintojenjaon yhteyteen kaksipäiväinen sarjakuvatapahtuma.

Kaupungin ja sarjakuvaseuran yhteistyö on toiminut hyvin; niinpä tänä syksynä perinteisesti syyskuun viimeisenä viikonloppuna pidetyssä tapahtumassa oli paikalla yli 50 sarjakuvan harrastajaa eri puolilta Suomea.

Sarjakuvien ystävät ovat saaneet nauttia kilpailun parhaista töistä jo kahtena syksynä Kemian julkaisemissa sarjakuvalbumeissa.

Tämänsyksyinen kokoelma on nimeltään **X-dreams** (erään palkitun sarjan mukaan). Siinä on peräti 76 sivua, ja se on hyvä näyte amatöörisarjakuvamme vahvoista ja heikoistakin puolista.

Tänä vuonna kemiläiset saivat ensimmäisen kerran opetusministeriön mukaan hankkeeseensa. Lapin läänin taidetoimikunta on jo aiemmin ollut nostamassa läänin pioneerin asemaan.

Heikki Porkola kertoi kemiläisten suunnittelevan kilpailun laajentamista kaikki Pohjoismaat kattavaksi joskus kahden, kolmen vuoden kuluttua.

Ensi vuonna kilpailun palkintopotti on jo 12 000 markkaa, ja töiden jättöaika päättyy 1984 toukokuussa. Tähän asti kärkisijat ovat jakautuneet kovin pienen tekijäjoukon kesken:

Ensimmäisen palkinnon sai 1981 **Harri Vaalio**, 1982 ykköstitilan jakoivat **Harri Vaalio** ja **Ari Kuttila** ja tänä vuonna ykköseksi pääsi **Arto Nyysönen** Ari Kuttilan ja **Harri Vaalion** jakaessa toisen palkinnon.

Toivoa sopisi, että jatkossa alan ammattilaisetkin uskaltaisivat kisaan mukaan, jotta parhaat "amatöörit" saisivat tasois-taan vastusta.

Kemian ennakkoluulottomuus on joka tapauksessa tuonut kaupungille merkkipaikan suomalaisen sarjakuvan historiassa, joka muuten on ollut kovasti Helsinginkeskeistä.

